

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀγιοζούμιν = εὐτελής τις τροφὴ τῶν κοναχῶν. Πβ. Πρόδρομ. 3,290 (ἔκδ. Hesselink - Pernot) γημεῖς δὲ νῦν ἐσθίομεν καθόλου τὸ ἀγιοζούμιν».

1) Ζωμὸς πολυσπορίων, ἥτοι δημητριακῶν καρπῶν, σίτου, ἀραβισίτου, φακῆς, κουκκιῶν κττ., διοῦ βραχομένων, δστις ἐν ἀγγείῳ κομιζόμενος πρὸ τῆς ὡραίας ἔλης τῆς ἐκκλησίας εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ ιερέως Στεφελλ. (Αιμφ.) 2) Εἰρων. ζωμὸς χόρτων. Κεφαλλ. 3) Εἰρων. ζάρμακον Πελοπν. (Ολυμπ.): *Tί πίνεις αὐτοῦ; — Πίνω καπιτιοζούμια!* 4) Φαγητὸν παρασκευαζόμενον ἐκ λαχάνων καὶ τρωγόμενον πρὸ τῶν ἄλλων μὴ νηστησίμων φαγητῶν τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς. Πρὶν μάγουν ἀπαγγέλλουν τὸ ἐπόμενον φαιδρὸν ἄσμ.

‘Αγιοζούμι, | τυροζούμι, | δποιος φάρ | δὲ γελάει,
ψύλλος δὲ θὰ | τὸν δαγκάσῃ

‘Αρκαδ.

ἀγιοζώναρο τό, ἀμάρτ. ἀγιοζώναρον Λέσβ.

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. ζωνάρι.

‘Η ἀγία ζώνη τοῦ Χριστοῦ: ‘Άσμι.

Πήραν τ' ἀγιουστέφαρον κὶ βάλαν ἀγαθέγον,
πήραν κὶ τ' ἀγιοζώναρον κὶ βάλαν λιγαρέγον
(έξ ἄσμ. λεγομένου «τοῦ Χριστοῦ τὸ καταλόγι» καὶ ψαλτομένου ὑπὸ χοροῦ παρθένων πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου τὴν Μεγάλην Παρασκευήν).

ἀγιοθύριδο τό, Κρήτ. ἀγιοθούριδο Πελοπν. (Λακων.) ἀγιοθέριδο Πελοπν. (Λακων.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. θυρίδι.

1) Μικρὸν παράθυρον τοῦ ιεροῦ βῆματος τῆς ἐκκλησίας Κρήτ. 2) Η ἀνωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τυφλὴ θυρὶς ἔχουσα τὸ ἀνωτέρῳ μέρος συνήθως τοξοειδές, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπάρχει ζωγραφισμένη ἐπὶ τοῦ κονιάματος ἡ εἰκὼν τοῦ ἀγίου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου τιμᾶται ὁ ναὸς Πελοπν. (Λακων.)

ἄγιοι-Σαράντα οἱ, Ἀθῆν. κ. ἀ. ἄγοι - Σαράντα Κύπρ. ἄοι - Σαράντα Παξ. κ. ἀ. ἄοι - Σαράντες Ζάκ. ἄοι-Σαράντι Θράκ. (Αδριανούπ.) ἄι - Σάραντος δ, Θεσσ.

‘Εκ παραθέσεως τοῦ οὐσ. ἀγιος καὶ τοῦ ἀριθμ. σαράντα. Οἱ ἑνικ. ἀριθμ. ἄι - Σάραντος ἐπλάσθη κατὰ τὰ ἄλλα ἀγίων ὀνόματα ἄγι-Βασίλεις, ἄγι-Γεώργις, ἄγι-Νικόλας κτλ. Τὸ ἄοι-Σαράντι ἐκ τοῦ ἀμάρτ. μεταπελασμένου ἄγιοι-Σαράντοι.

Οἱ ἄγιοι Τεσσαράκοντα μάρτυρες, τῶν ὁποίων ἡ ἕορτὴ τελεῖται τὴν 9ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐνθ’ ἀν.: Γνωμ. Τῶν ἀγῶν-Σαράντων σαράντα νὰ φάσ, σαράντα νὰ πιῆσ, σαράντα νὰ δώσης γιὰ τὴν ψυχή σου (εἰς τὴν γένεσιν τοῦ γνωμ. ἔδωσαν ἀφορμὴν ἔθιμα καὶ δοξασίαι προελθοῦσαι ἐκ τοῦ συμβολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγίων, κατὰ τὴν ἕορτὴν τῶν ὁποίων ἀρχαιότερον κατεσκεύαζον πίττας μὲ τεσσαράκοντα φύλλα ζύμης ἡ τεσσαράκοντα κουταλίτας καὶ ἀφοῦ ἔτρωγον καὶ ἔπινον καλῶς συγγενεῖς καὶ φίλοι, ἔκαμνον τρεῖς στροφὰς περὶ τὴν τράπεζαν χορεύοντες καὶ ἔδοντες τὸ ἐπόμενον ἄσμ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,214) Ἀθῆν. || ‘Άσμ.

‘Ἄς χορέψωμε κι ἀς εἶναι, | τῶν ἀγῶν-Σαράντων εἶναι
Ἀθῆν. ‘Η λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἀγιοκάντηλο τό, Ἰων. (Σμύρν.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. καντήλι.

‘Η ὑπὲρ τὴν ἀγίαν τράπεζαν διαρκῶς ἀνημμένη κανδήλα ἡ λεγομένη ἀκοίμητος.

ἀγιοκέρι τό, ἀγιοκέριν Πόντ. (Κερασ.) ἀγιοκέρι σύνηθ. ἀγιοκέρ’ Θράκ. ἀγιοκέρ’ Θράκ. (ΑΙν.) Μακεδ. (Καταφύ. Μελέν. κ. ἀ.) Σκόπ. κ. ἀ. ἀγιοντσέρ’ Λέσβ. ἀιοκέρ’ Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) ἀιονκέρ’ Σαμοθρ. Στεφελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ. ἀικέρ’ Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.) ἀεκέρ’ Πόντ. (Σάντ.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. κερί.

1) Ο καθαρὸς τῶν μελισσῶν κηρὸς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ πρὸς χρῆσιν ἐν τοῖς ναοῖς κατασκευαζόμενα κηρία ἐνθ’ ἀν.: Φρ. Σὰν ἀγιοκέρι ἔγινε (ἐπὶ τοῦ καταστάντος ἐνεκα ἀσθενείας ωχοῦ ὡς τὸ χρῶμα τοῦ κηροῦ καὶ κατίσχουν ὡς τὸ λεπτὸν κηρίον) Πελοπν. (Αρκαδ. κ. ἀ.) Σὰν ἀγιονυκέρ’ ἐλειονσι (συνών. τῇ προηγουμένῃ). Μακεδ. || ‘Άσμ.

‘Εσὺ κάψον θυμίαμαν, ἔγώ ἀς καίγ’ ἀιοκέρᾳ Τραπ.

Χριστούγεννα, Χριστούγεννα, τώρα Χριστός γεννειῶται

‘ς τὸ μέλι καὶ ‘ς τὸ ἀγιοκέρ’ καὶ ‘ς τὸ ἄγιο θυμαῖμα

Θράκ. 2) Τὸ φυτὸν χοῦα ἡ σαρκώδης (ἴοντα ἡ asclepias carnosa) τῆς τάξεως τῶν ἀσκληπιαδωδῶν (asclepiadaceae) ἔχον ἄνθη κηρώδους δψεως (ΠΓεννάδ. 1037) Θράκ. (ΑΙν.) Συνών. κεράκι.

ἀγιόκλαδο τό, Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. κλαδί. ‘Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

‘Ηγιασμένος δι’ ἐκκλησιαστικῆς εὐχῆς κλάδος φοίνικος, ἐλαίας, βαῖου, κττ. διδόμενος ἐν τῷ ναῷ ὑπὸ τοῦ ιερέως εἰς τὸν Χριστιανὸν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων. Συνών. ἄγιοναλαία.

ἀγιόκλημα τό, (I) Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. κλῆμα.

Κλῆμα ἄγιον, ἡγιασμένον: ‘Άσμι.

Νὰ διῶ τοὺς νεούς, νὰ διῶ τοὺς νεές, νὰ διῶ τὰ παλληκάρια, νὰ διῶ καὶ τὸ ἀγιόκλημα τὰ τί σταφύλι κάνει.

ἀγιόκλημα τό, (II) κοιν. ἀιόκλημα Θεσσ. (Ολυμπ.) ἀγιόκλημα Χίος (Πυργ.)

‘Εκ τοῦ ίστορικῶς ἀμάρτ. οὐσ. αἰγόκλημα κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ ἐπίθ. ἀγιος. Ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,168 καὶ Κουμαν. (λ. αἰγόκλημα). ‘Η λ. καὶ παρὰ ΡBelon 2,18.

1) Τὸ φυτὸν αἰγόκλημα τὸ κοινὸν (Ioncera caprifolium) τῆς τάξεως τῶν αἰγοκληματωδῶν (caprifoliaceae) κοιν. Συνών. ἀγιόφυλλο, ποντικεά. ‘Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τόπ. ‘Αγιοκλήματα Πελοπν. (Αρκαδ.) ‘Αγιόκλημα καὶ ‘Αλιόκλημα Κίμωλ. 2) Αἰγόκλημα τὸ Τυρρηνικὸν (Ioncera Etrusca) Εύβ. (Κύμ.) ‘Ηπ. Θήρ. Κέρκ. Μακεδ. (Καστορ.)

ἀγιόκόρωνο τό, Κυκλ. (Θήρ. Νάξ. κ. ἀ.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιος καὶ τοῦ οὐσ. κορῶνα.

1) Ιερὸν ἐγκόλπιον φερόμενον συνήθως ἐπὶ τοῦ στήθους ὡς περίαπτον πρὸς ἀποτροπὴν παντὸς κακοῦ Κυκλ.